Sisäministeriö
Inrikesministeriet

8.6.2021

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Hallintovaliokunta keskiviikko 09.06.2021 klo 11.15 / K 3/2021 vp / Asiantuntijalausunto

Hallintovaliokunta on pyytänyt 8.6.2021 ottamaan huomioon hallituksen vuosikertomuksen K3/2021 kuulemisessa 9.6.2021 erityisesti HE 224/2010 vp yhteydessä annettu eduskunnan vastaus (EV 371/2010 vp), jossa

> 1. Eduskunta edellytti hallituksen laativan ajantasaisen poliisin pitkän aikavälin tehtävä-, resurssi- ja rahoitussuunnitelman, johon myös sitoudutaan.
>
> 2. Eduskunta edellytti hallituksen tarkkaan seuraavan poliisimiehen hätävarjelua koskevien säännösten toimivuutta ja ryhtyvän tarvittaessa toimenpiteisiin lainsäädännön tarkistamiseksi.

Hallituksen vuosikertomuksessa annettujen tietoja täydentäen lausutaan kunnioittavasti seuraavaa:

1. Sisäministeriössä on jatkettu aiempien vuosien toimien lisäksi vuodesta 2019 lähtien hallinnonalan virastoja (ml. poliisitoimi) koskevaa hallinnonalan sisäistä pitkän aikavälin kestävyystarkastelua. Poliisitoimen osalta on selvitetty poliisin resursseja toiminnan ja talouden suunnittelun kehittämiseksi. Tässä yhteydessä on tarkasteltu myös poliisin voimavaroja ja tavoiteltavaa suorituskykyä resurssien kohdentamisen ja toiminnan vahvistamisen lähtökohdista ja ne olivat nykyisen hallitusohjelman valmistelun pohjalla. Viimeksi Poliisihallituksen osalta tätä tarkastelua on tehty 4.6.2021 koskien vuosia 2022-2025.

   Vuonna 2020 jatkettiin hallitusohjelman mukaisesti poliisin henkilötyövuosien määrän nostamista kohti 7500 henkilötyövuotta vuoteen 2022 mennessä. Poliisimiesten henkilötyövuosien määrän kehitys on ollut nousujohteista ja mahdollistaa hallintovaliokunnan mietinnössä (HaVM 5/2017 vp) esittämän 7850 poliisihenkilötyövuoden tavoittamisen vuoteen 2025 mennessä, mikäli julkinen talous sen mahdollistaa. Koronapandemian vaikutukset julkiseen talouteen ovat kuitenkin kiistattomat ja jo nykytilan ylläpitäminen edellyttäsi lisäresursseja poliisille.

   Valtioneuvosto on antanut eduskunnalle sisäministeriön johdolla valmistellun sisäisen turvallisuuden selonteon 20.5.2021. Selonteossa kuvataan sisäisen turvallisuuden toimintaympäristön odotettavissa olevia muutoksia vuoteen 2030 asti sekä sen edellyttämiä kehittämiskohteita viranomaistoiminnassa. Valmistelussa on tarkasteltu poliisin pitkän aikavälin resurssitarpeita poliisin tehtävien suorittamiseksi nykytilassa ja vuoden 2030 ennakoidussa toimintaympäristössä.

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
Sisäministeriö PL 26 00023 Valtioneuvosto	Kirkkokatu 12 Helsinki	295 480 171 358 295 480 171	916 044 635 +358 9 160 44635	kirjaamo@intermin.fi www.intermin.fi

Sisäisen turvallisuuden selonteossa tavoitteena on 8200 poliisihenkilötyövuotta vuonna 2030. Selontekoa varten laadittujen arvioiden perusteella sisäisen turvallisuuden ja oikeudenhoidon tarpeisiin vastaaminen edellyttäisi niiden pysyvän rahoituksen tasokorotusta noin 10 prosentilla vuoden 2020 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Poliisin toimialan osalta tasokorotuksen tarve on korkeampi johtuen poliisin rahoituksen nykyisestä tasosta ja sen menopaineista, kuten ICT- ja toimitilakustannuksista sekä operatiivisen kaluston ylläpidon johdosta.

Sisäministeriössä käynnistetään selonteon toimeenpanosuunnitelman ja -seurantamallin valmistelu eduskuntakäsittelyn jälkeen. Tämä tehdään laajassa sidosryhmäyhteistyössä, kuten itse selonteon valmistelu. Selonteko tulee heijastumaan muun muassa syksyllä 2021 tehtävään sisäministeriön konsernistrategian päivitykseen sekä kaikkeen jatkotyöhön sisäisen turvallisuuden toimijoiden kesken niin valtioneuvoston sisäisesti kuin sisäisen turvallisuuden toimijoiden kesken laajemminkin. Lopulliset linjaukset jatkosta tehdään eduskuntakäsittelyn päätyttyä. Selonteon linjauksia toimeenpannaan valtionhallinnossa ministeriöiden johdolla ja niitä seurataan osana toiminnan ja talouden suunnittelua.

Heidi Kankainen, neuvotteleva virkamies, sisäministeriö

2. Poliisilaki (872/2011) tuli voimaan 1.1.2014. Valtioneuvosto on ryhtynyt lain voimaantulosta lähtien seuraamaan poliisimiehen hätävarjelua koskevien säännösten toimivuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin lainsäädännön tarkistamiseksi. Poliisilaki on ollut voimassa seitsemän vuotta, ja poliisimiehen hätävarjelua koskevaa oikeuskäytäntöä ei ole ehtinyt syntyä siinä määrin, että sen perusteella voitaisiin arvioida säännösten toimivuutta. Asiaa on tarkoituksenmukaista seurata edelleen, koska voidaan pitää mahdollisena, että asiasta syntyy oikeuskäytäntöä kohtuullisen ajan kuluessa.

Marko Meriniemi, lainsäädäntöneuvos, sisäministeriö

Liitteet -
Jakelu Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Tiedoksi Osastopäällikkö Katriina Laitinen
Poliisijohtaja Stefan Gerkman